

De laatste dagen van het jaar zijn gevuld met zwoegen en zweeten om alle voorbereidingen voor het nieuwe seizoen rond te krijgen. Tussen de werkzaamheden door toch nog deze laatste nieuwsbrief van het jaar.

Wij wensen al onze lezers een boeiend 2010!

Een terugblik naar de negentiende eeuw...

Schenking aan het Nederlands Steendrukmuseum te Valkenswaard

Het Nederlands Steendrukmuseum is één van de grafische musea waar de Historische Drukkerij al enkele jaren goede contacten mee onderhoudt. Tijdens een geanimeerd gesprek met de huidige directeur Frank van Oortmerssen (waarin hij met veel enthousiasme en begeestering sprak over het 200-jarig bestaan van de steendruk in Nederland en hun huidige tentoonstelling hierover) was de link met de Turnhoutse drukkerijen en het steendrukverleden hiervan al snel gelegd. Verwonderlijk was dat het Steendrukmuseum nog geen enkel 'mannekenblad' (centsprent) in de collectie had. Hier moest natuurlijk verandering in komen. Turnhout drukte in de negentiende eeuw vele honderdduizenden mannekenbladen waarvan een groot deel bestemd was voor export naar Nederland. Deze prenten werden echter gedrukt met houtsneden. Tegen het einde van de negentiende eeuw schakelde de firma Brepols voor de productie van hun prenten over naar steendruk. Op deze manier drukten ze nog tot tegen de tweede wereldoorlog deze voorloper van het stripverhaal. Het werd dus tijd dat het Steendrukmuseum ook van deze belangrijke steendruk-toepassing exemplaren in de collectie kregen.

Herwig Kempnaers, verzamelaar en eigenaar van de Historische Drukkerij, schonk 81 originele gesteendrukte Turnhoutse mannekenbladen aan het Nederlands Steendrukmuseum. Hij overhandigde deze, in bijzijn van de groep vrijwilligers, aan directeur Frank van Oortmerssen.

Samenwerking Belgische drukkerijmusea

Op initiatief van het MIAT in Gent kwamen vertegenwoordigers van de Belgische drukkerijmusea voor een eerste keer samen op 1 december in Gent. Aanwezig:

- *Drukkerij Strobbe (Izegem):*

Luc Strobbe

- *Historische Drukkerij Turnhout:*

Herwig Kempnaers

- *Museum Plantin-Moretus/*

Prentenkabinet (Antwerpen):

Iris Kockelbergh

- *Nationaal Museum van de*

Speelkaart (TRAM 41, Turnhout):

Filip Cremers

- *MIAT (Gent):*

Robin Boone, René De Herdt,

Christel Kinnaer, Pieter

Neirinckx, Ann Van

Nieuwenhuysse

Verontschuldigd :

Museum van de Boekdrukkunst

(Brussel) en het Maison de

L'imprimerie et des Lettres de

Wallonie (Thuin)

In deze eerste bijeenkomst gaf iedere afgevaardigde ter kennismaking een korte beschrijving van hun museum. Op deze manier werd ieders werkteerrein duidelijk.

Het MIAT heeft als museum, dat op Vlaams niveau erkend is, een verantwoordelijkheid t.a.v. het werkveld. Daartoe nam het in 2009 initiatieven op twee terreinen:

- i.s.m. FARO voor de oprichting van een nieuw expertisecentrum in dienst van het niet-museale technisch-industriële terrein;

- via het stimuleren van de samenwerking van (kleinere) musea en collecties i.v.m. industrieel erfgoed door de activering van samenwerkingsverbanden. Het MIAT zelf behandelt de industriële samenleving als geheel, maar heeft een

---Zie verder op volgende pagina---

Bezoek aan het Nederlands Steendrukmuseum

Het nieuwe seizoen is in volle voorbereiding. Tussen de werkzaamheden door brachten we in de laatste dagen van het jaar nog een bezoek aan het Nederlands Steendrukmuseum in Valkenswaard.

Een bezoekje met de groep vrijwilligers van de Historische Drukkerij aan het Nederlands Steendrukmuseum stond al lang op de planning. Woensdag 23 december was het dan zover. Afspraak 14 uur in Valkenswaard, op een half uurtje rijden van Turnhout. Directeur Frank van Oortmerssen zorgde persoonlijk voor het onthaal. Bij een kopje koffie in het foyer vertelde hij met veel begeestering over de geschiedenis van het museum en het gebouw waarin het gevestigd is. Hierna nam hij ons mee naar de Vrijdagzaal waar de geschiedenis van de steendruk en al de verschillende toepassingen van deze druktechniek in vitrines aanschouwelijk voorgesteld zijn. Je kijkt je ogen uit!

Vervolgens kwamen we in de machinezaal waar de vele mooie machines afgewisseld worden met imposante en prachtig gedrukte oude steendrukaffiches. Ook hier kan je de invloeden van de industriële revolutie volgen in deze kunstambacht. Allerlei toestellen en randapparatuur worden ons door Frank verduidelijkt. Hij spreekt met een liefde voor het museum alsof hij zelf nog iedere keer weer in bewondering staat van al het moois dat hier te zien is.

In het museumatelier zijn twee kunstenaars ijverig aan het werk. Maaike Feih zal ons het technische deel van het steendrukken tonen. Maaike is beeldend kunstenares en woont in Sittard, op een uurtje rijden van het museum. Ze komt iedere woensdag naar Valkenswaard en geeft er drukdemonstraties waarbij ze de bezoeker het gevoel van de steendruk wil meegeven door niet enkel te tonen hoe het werkt maar je zelf ook eens laat drukken. Of we hier, als typodrukkers, een goede beurt gemaakt hebben weet ik niet, maar het was best een leuke ervaring.

Het is half vijf voorbij wanneer we de terugweg aanvatten. Onderweg naar huis is iedereen het erover eens, dit is een prachtig museum met zeer vriendelijke medewerkers! En dat we snel weer eens terug moeten gaan, er was nog zoveel meer te zien waar we geen tijd voor hebben gehad...

Plan je zelf een bezoekje aan het Steendrukmuseum in Valkenswaard? Kijk dan even op hun zeer uitgebreide website.

<http://www.steendrukmuseum.nl/>

---vervolg van vorige pagina---

bijzondere focus op de katoenindustrie en de drukkerijafdeling.

Een gelijkaardige samenwerking met/tussen de drukkerijmusea en – collecties zou voor elke betrokkene voordelen kunnen opleveren. Deze vergadering is daartoe een uitnodiging, de bestaande noden kunnen hier besproken worden.

De bedoeling van de samenwerking tussen de musea gaat onder meer rond - het versterken van de kennis en expertise,

- versterken van promotie door gezamenlijke initiatieven,

- versterken van de zorg om het 'drukkerserfgoed' dankzij efficiëntere inzet van de schaarse middelen en mensen via (internationale) collectieafspraken,

- voldoen aan beleidstendensen en – eisen van subsidiërende overheden.

Bij de bijeenkomsten streeft men naar een zo sterk mogelijke vertegenwoordiging waarbij het vergaderritme gepland is op samenkomsten iedere drie à vier maanden. Als centrale kerngroep wordt de huidige technische invalshoek behouden, bij het uitwerken van projecten kunnen gerelateerde erfgoedvelden betrokken worden.

Volgende vergadering op dinsdag 9 maart 2010.

Openingsweekends 2010

23-24 januari

27-28 februari

27-28 maart

24-25 april

22-23 mei

26-27 juni

24-25 juli

21-22 augustus

25-26 september

23-24 oktober

27-28 november

Telkens open van 13 tot 17 uur.

Vrije toegang

HISTORISCHE DRUKKERIJ TURNHOUT

Steenweg op Mol 84 – 2300 Turnhout

Telefoon: +32 (0) 14 42 00 34

e-mail: info@historischedrukkerij.be

www.historischedrukkerij.be

De Historische Drukkerij is gesloten in december. Volgende openingsweekend is 23 en 24 januari 2010.